

נציבות שירות המדינה

הודעות

ב' אדר תשפ"ו (19.02.2026)

הודעה פו/3

הודעה מס' פו/3

הכרה בניסיון משפטי לצורך עמידה בתנאי סף למשרות הנכללות במערך המשפטי בשירות המדינה

1. לאחרונה חזרו ועלו שאלות, בין היתר, במסגרת הליכים משפטיים, בנוגע לשאלה מהי הגדרת 'ניסיון משפטי' לצורך עמידה בתנאי סף למשרות משפטיות בשירות המדינה (משרות בכלל הדירוגים המשפטיים: דירוג המשפטנים, הפרקליטים, דירוג הסנגורים הציבוריים, מוקבלי שופט/שופט, רשמים ועוזרים משפטיים). עד היום ההגדרה הרלוונטית בתקשי"ר לעניין ניסיון משפטי הוא זה:

"ניסיון" לצורך נסמן זה הוא תקופת עבודה משפטית לאחר קבלת רשיון מלשכת עורכי הדין בישראל.
על אף האמור לעיל, כ"עבודה משפטית" (למעט תקופת התמחות) ייחשבו לצורך זה גם:
(א) תקופת עבודה אקדמית במשפטים (אחרי קבלת תואר בלבד);
(ב) תקופת עבודה כתובע צבאי, כתובע במשטרה או כנציג היועץ המשפטי לממשלה המופיע במשפטים, אף אם במהלכה לא היה בידי המועמד רישיון לעריכת דין.

מלבד הגדרה זאת, לא הייתה בהוראות התקשי"ר הגדרה נוספת המבהירה מהי אותה "עבודה משפטית". יובהר כי כאשר מדובר בניסיון שנצבר במשרה בדירוג המשפטנים, ברור כי מדובר בניסיון משפטי. הקושי התעורר בעקבות טענות שהועלו במקרים מסוימים לאורך השנים, לפיהן יש להכיר בנסיבות העניין גם בניסיון שנצבר במסגרת משרה שאיננה במערך המשפטי בשירות המדינה.

אמנם בפס"ד שניתן בפ"ה (נצ"י) 48445-06-17 **חטיב - מדינת ישראל** שקיבל תוקף על ידי ביה"ד הארצי בפסק הדין בערעור (ע"ע 8536-01-20 **מוחמד חטיב - מדינת ישראל**, הובהר כי גם אם בעבודת התובע בתפקיד שאינו משפטי במהותו, היו "אספקטים משפטיים" אין בכך כדי להפוך את עבודתו לעבודה משפטית. עוד צוין בעניין זה בהתאם לפסיקה קודמת כי השכלה משפטית היא הכנה ויסוד לעבודה בהרבה מקצועות, אך אין בה כדי להפוך תפקיד למשפטי. על-כן, בעדכון זה מבוקש לעגן את ההבהרה הזו כיום באופן מפורש בתקשי"ר, על-מנת להסיר ספקות שנותרו בעניין זה, על אף השינוי שנעשה בהוראות התקשי"ר בהתאם [להודעת נש"מ מספר פ/14](#) מיום ט"ז שבט התש"פ, 13.01.2020, שנועד אף הוא להגביל את הבחינה הפרשנית בעניין "עבודה משפטית לצורך הכרה בשנות ניסיון".

מטרת תיקון זה בתקשי"ר היא ליצור ודאות ובהירות לגבי הגדרת "עבודה משפטית" כניסיון הנדרש לצורך עמידה בתנאי הסף במשרות משפטיות בשירות המדינה.

2. אשר על כן, לאחר עבודת מטה, הוצע תיקון זה, שבמסגרתו ההגדרה ל"עבודה משפטית" לצורך הכרה בניסיון כאמור, תהיה כדלקמן:

"עבודה משפטית" - עבודה במשרה אשר לצורך מילוייה נדרש בתנאי הסף של המשרה להיות בעל רישיון לעריכת דין, ובמסגרת עיסוקה קיימת דרישה לבצע לפחות אחת מהפעולות המפורטות בסעיף 20 לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א – 1961, שאותן רשאי לבצע רק עורך דין (למשל, משרות בדירוג המשפטנים).

למען הסר ספק יובהר עוד בתיקון התקשי"ר כי ניסיון שנצבר במסגרת משרה בשירות המדינה יוכר כניסיון ב"עבודה משפטית" רק אם ניסיון זה נצבר במסגרת משרה המשתייכת למערך המשפטי בשירות המדינה, כפי שיפורט להלן.

דהיינו, הניסיון יוכר כניסיון משפטי, אך ורק אם המועמד או המועמדת צברו ניסיון זה במהלך העסקתם במשרה המשתייכת לאחד מהדירוגים המופיעים ברשימה הסגורה שלהלן:

- דירוג המשפטנים.
- דירוג הפרקליטים.
- דירוג הסגורים הציבוריים.
- רשמים.
- עוזרים משפטיים.
- מוקבלי שופט/שופט.

לאור האמור, עודכנה פסקה [11.131](#) (ד) לתקשי"ר בהתאם.

3. יובהר כי הרשימה שצוינה לעיל, היא **רשימה סגורה**. עוד יודגש כי ניסיון שנצבר בהעסקה במשרות בדירוגים אחרים (כגון הדירוג המינהלי או דירוג המח"ר), גם אם כלל עיסוק בהיבטים מעין-משפטיים, לא יוכר כניסיון ב"עבודה משפטית" לצורך עמידה בתנאי סף למשרות המערך המשפטי בשירות המדינה.

אם משרד ממשלתי או יחידת סמך סבורים כי קיימת הצדקה להסב משרה מסוימת מדירוג המח"ר לדירוג המשפטי, למשל, עליהם לפעול כמקובל בכל מקרה של בקשה לשינוי תקן, וכמפורט בהוראות התקשי"ר בנושא. בכל מקרה יובהר כי ככל שיעשה שינוי, השינוי לא יחול רטרואקטיבית.

4. לעניין תחולה והוראות מעבר, הרי שתיקון זה ממועד פרסומו מחייב את כלל משרדי הממשלה ויחידות הסמך.

5. התיקון לתקשי"ר בהתאם לני"ל כלול בדף ההחלפה המצורף להודעה זו.

פרופ' דניאל הרשקוביץ

ממלא מקום נציב שירות המדינה

תיקונים בהחלפת דפים

אסמכתא	עמ' ישן בתקשי"ר	כמות דפים	עמ' חדש בתקשי"ר	כמות דפים
11.131	11.131 (עמ' 3)	2 דפים	11.131	2 דפים
פו/3	11.132-11.134		11.131-11.134	

2. הנדסאים וטכנאים מוסמכים, ולהנדסאים וטכנאים מוסמכים במשרות דירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח: למעט מכרזים שבהם נדרשת כשירות כאמור בפסקה 11.133.
(עג/14) (עד/6)

השכלה ושנות ניסיון		הדרגה
טכנאי מוסמך	הנדסאי מוסמך	
12	11	46
11	10	45
10	9	44
9	8	43
8	7	42
7	6	41
6	5	40
5	4	39
4	3	38
3	2	37
-	-	36
-	-	35

3. משפטנים ופרקליטים:

השכלה ושנות ניסיון *		הדרגה
תואר ראשון	תואר שני או שלישי במשפטים בלבד	
8	7	א 5 ומעלה
7	6	א 4
6	5	א 3
5	4	א 2
4	3	א 1
3	2	א
2	1	ב 2
1	-	ב 1
-	-	ב

* "ניסיון" לצורך נסמן זה הוא תקופת עבודה משפטית לאחר קבלת רשיון מלשכת עורכי הדין בישראל.
* "עבודה משפטית" - עבודה במשרה אשר לצורך מילוי נדרש בתנאי הסף של המשרה להיות בעל רישיון לעריכת דין, ובמסגרת עיסוקה קיימת דרישה לבצע לפחות אחת מהפעולות המפורטות בסעיף 20 לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א – 1961, שאותן רשאי לבצע רק עורך דין (למשל, משרות בדירוג המשפטנים).

למען הסר ספק יובהר כי ניסיון שנצבר במסגרת משרה בשירות המדינה יוכר כניסיון ב"עבודה משפטית" רק אם ניסיון זה נצבר במסגרת משרה המשתייכת למערך המשפטי בשירות המדינה, כפי שיפורט להלן. דהיינו, הניסיון יוכר כניסיון משפטי, אך ורק אם המועמד או המועמדת צברו ניסיון זה במהלך העסקתם במשרה המשתייכת לאחד מהדירוגים המופיעים ברשימה הסגורה שלהלן:

- דירוג המשפטנים.
- דירוג הפרקליטים.
- דירוג הסגנונים הציבוריים.
- רשמים.
- מוקבלי שופט/שופט.
- עוזרים משפטיים.

(פ/3)

על אף האמור לעיל, כ"עבודה משפטית" (למעט תקופת התמחות) ייחשבו לצורך זה גם:

- תקופת עבודה אקדמית במשפטים (אחרי קבלת תואר בלבד);
- תקופת עבודה כתובע צבאי, כתובע במשטרה או כנציג היועץ המשפטי לממשלה המופיע במשפטים, אף אם במהלכה לא היה בידי המועמד רישיון לעריכת דין.

(פ/14)(עד/16)

4. העובדים הסוציאליים:

שנות ניסיון *	הדרגה
9	א2
8	א1
7	א
6	ב
5	ג
4	ד
3	ה
2	ו
1	ז

לתפקידים בדרגות (ח-י"א) לא יידרש ניסיון קודם. לעובדים בעלי תואר שני תופחת שנת ניסיון נדרשת.
* "ניסיון" לצורך נסמן זה הוא תקופת עבודה בעבודה סוציאלית כהגדרתה בסעיף 2 לחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996 (להלן - "החוק"), של מי שהיה כשיר להיות עובד סוציאלי כהגדרת מושג זה בסעיף 9 לחוק, ערב תחילת עבודתו בעבודה סוציאלית.
(15/ס)

11.132

(א) היה מועמד למשרה בדירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח, (לרבות פסיכולוגים) או בדירוג השירות המשפטי או בדירוג המהנדסים, או בדירוג העיתונאים והוא בעל תואר שני או שלישי (כמוגדר בפסקאות 24.262-24.264), תיחשב תקופת לימודיו של המועמד לתארים הנ"ל, כתקופה בה רכש ניסיון בעבודה ובלבד שתקופת לימודים לתואר שני לא תיחשב ליותר משתי שנות ניסיון בעבודה, ותקופת לימודים לתואר שלישי (לרבות לימודים לתואר שני) לא תיחשב ליותר מחמש שנות ניסיון בעבודה;

(ב) לצורכי פסקה זו תקופת לימודים איננה כוללת תקופה בה עבד המועמד בעת לימודיו;

(ג) עובדים המדורגים בדירוג המהנדסים, מדעי החברה והרוח והעיתונאים, בעלי תואר שני, ישובצו בדרגה תחילית 37 ללא ניסיון, בתנאי שדרגה זו קיימת במתח הדרגות של המשרה. (ס/18)

11.133

לא תתקבל בקשה של מועמד למכרז על משרה, אשר למילוייה דרושה כשירות מיוחדת (כגון תואר מיוחד, השלמת חוק לימודים מסוים, רישיון מיוחד על-פי חוק) אם המועמד חסר אותה כשירות.

11.134

הדרישות המפורטות בסעיף זה לא יחולו על משרות אשר להן נקבעו, או ייקבעו דרישות מפורטות במסגרת מסלולי קידום או בהסדרים מיוחדים לקבוצות של משרות או למשרות בודדות.
(עב/7)